

پرونده شماره ب - ۲۴

شعبه یک

حکم شماره ۱ - ۲۴ - ب - ۱۰۶ -

AWARD NO. 106-B-24-1

DUPLICATE ORIGINAL
نسخه برابر اصل

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دادگاه داورى دعوى ایران - ایالات متحده
ثبت شد - FILED	
Date	۱۳۶۲ / ۱۲ / ۲۳ 13 MAR 1984
No.	B-24

ایالات متحده آمریکا ،

خواهان ،

- و -

جمهوری اسلامی ایران ،

خواننده .

نظر موافق هواردام . هولتزمین نسبت به بخشی از

حکم و نظر مخالف وی نسبت به بخش دیگر آن

Opinion Concurring in Part Dissenting in Part

این پرونده ، یکی از نخستین پرونده های فیصله یافته توسط دیوان داورى است که مستلزم تجزیه و تحلیل مفاد بیا نیه حل و فصل دعوى از نظر تفویض صلاحیت رسیدگی به " ادعای رسمی ایالات متحده و ایران علیه یکدیگر ناشی از قراردادهای فیما بین در خصوص خرید و فروش اجناس و خدمات " می باشد . بند ۲ ماده دوم . در این پرونده لازمست که مفهوم کلمه " خدمات " به شرحی که در این ماده آمده است ، مشخص گردد .

دیوان داورى بر این نظر است که ادعای مربوط به عدم پرداخت جریمه ای که ایالات متحده علیه شرکت دولتی هواپیمائی ملی ایران (" هواپیمائی ملی ") بابت حمل غیر قانونی یک مسافر بیگانه فاقد روادید به ایالات متحده ، وضع کرده است ، ادعائی نیست که از خرید و فروش " خدمات " ناشی شده باشد ، و از این رو ، به استناد بند ۲ ماده دوم ، دعوى در حیطه صلاحیت دیوان داورى قرار نمی گیرد . من با تصمیم مزبور موافقم .

از سوی دیگر ، نظرا کثرت دیوان این است که ادعای مبتنی بر قصور هواپیمائی ملی در ایفاء تعهد قراردادی خود را ثر بر تادیبه حقوق و مخارج کارمندان اداره مهاجرت ایالات متحده ، به آن کشور بابت مدتی که در جهت تامین منافع هواپیمائی ملی ، فعالیت

کرده اند، نیز ادعائی نیست که از خرید و فروش "خدمات" ناشی شده باشد. به عقیده اینجانب نظر مزبور نا درست بوده و من با آن مخالفم.

من بدین جهت به طویر جداگانه درباره این پرونده اظهار نظر می کنم که بحث درباره واقعیات ذی مدخل در دو بخش جداگانه ادعا، ممکن است به روشن کردن معنی واژه "خدمات" به صورتی که در بند ۲ ماده دوم بیانیته حل و فصل دعاوی به کار رفته است، کمک نماید.

اول

به منظور ایجاد و توسعه سرویس حمل مسافر توسط هواپیمائی ملی به ایالات متحده اقداماتی انجام شد که انعقاد و فقره موافقت نامه بخشی از آنست. موافقت نامه اول که بین دولت ایالات متحده آمریکا و دولت ایران منعقد شد، موافقت نامه ای است به نام "موافقت نامه خدمات حمل و نقل هوائی" که ایجاد خدمات حمل و نقل هوائی بین دو کشور را در بر می گیرد. موافقت نامه دوم که بین هواپیمائی ملی و ایالات متحده، از طریق رئیس اداره مهاجرت و تابعیت آمریکا، منعقد گردیده، یک توافق قراردادی است موسوم به "موافقت نامه ترانزیت فوری و مداوم". طبق موافقت نامه اخیر هواپیمائی ملی تعهد کرده بود که به منظور تسهیل حمل مسافران خارجی که به صورت ترانزیت از راه ایالات متحده به سایر کشورها سفر می کردند و زوادید و رودبه آمریکا را نداشتند، حقوق، مخارج و اضافه کار کارکنان اداره مهاجرت آمریکا را که جهت این تسهیلات مورد نیاز هواپیمائی ملی بودند، پرداخت نماید.

دوم

تردیدی نیست که موافقت نامه خدمات حمل و نقل هوائی، موافقت نامه ای است بین دو دولت. ایران طبق بند (ب) ماده ۵ موافقت نامه مزبور تعهد کرد که رعایت "قوانین و مقررات (ایالات متحده).... مانند مقررات مربوط به..... مهاجرت را در مورد ورود مسافران به آن کشور یا خروج آنان از قلمرو آن کشور" تضمین کند. این ماده، مقررات مهاجرت و تابعیت ایالات متحده را در موافقت نامه تلفیق کرده و یکی از مواد قانون مزبور، حمل خارجیان فاقد روادید معتبر را به ایالات متحده ممنوع اعلام، و بابت

هرتخلف عمدی یا سهوی، ۱۰,۰۰۰ دلار جریمه تعیین می‌کند. رجوع شود به ماده ۱۳۲۳،
مجلد هفتم مجموعه قوانین ایالات متحده.

در این پرونده ایالات متحده از هواپیمائی ملی ادعای پرداخت وجهی را کرده که در
دادخواست بعنوان "جریمه اداری" حمل غیرقانونی یک نفر خارجی بدون روادید
معتبر به آمریکا، توصیف شده است. این ادعا، که جهت پرداخت جریمه‌ای اقامه
شده که حساب ادعا بابت یک اقدام غیرقانونی تعیین گردیده، ادعای پرداخت بابت
"خدمات" نبوده، و از این رو، طبق مفاد بند ۲ ماده دوم بیانیه حل و فصل دعاوی
در حیطه صلاحیت دیوان داوری قرار نمی‌گیرد. بنابراین، اینجانب با حکم دیوان
داوری دائر بر مردود شناختن ادعای ناشی از موافقت نامه خدمات حمل و نقل هوائی
موافقم.

سوم

نقطه مقابل ادعای مزبور، ادعائی است که ایالات متحده به موجب موافقت نامه
ترانزیت فوری و مداوم بابت عدم پرداخت هزینه‌های خدماتی که هواپیمائی ملی
در موافقت نامه مزبور تقبل کرده، مطرح کرده است.

متن موافقت نامه ترانزیت هوائی فوری و مداوم، گویای مبنا و اساسی است که از نظر
بازرگانی، موافقت نامه بر آن استوار است. ایالات متحده موافقت کرده که از شرایط
مربوط به روادید در مورد مسافران غیر آمریکائی هواپیمائی ملی، که در حال ترانزیت
از ایالات متحده می‌باشند، صرف نظر کند و متقابلاً، هواپیمائی ملی موافقت کرده که
"حقوق و هزینه‌های کارمندان اداره مهاجرت امریکاراطی مدتی که عملاً" اینگونه
مسافران خارجی را تحت مراقبت دارند، پرداخت نماید،" (بند ۴، موافقت نامه)
و "کلیه فوق‌العاده‌های اضافه کاری بابت خدمات عرضه شده توسط کارمندان اداره مهاجرت"
را بپردازد، (بند ۶، موافقت نامه) (تاکید از نویسنده است).

علاوه بر این، طرفین موافقت نامه قبول کردند که چنانچه ایران تعهدات قراردادی خود
را در مورد حمل مسافران خارجی "در حال ترانزیت فوری و مداوم از طریق ایالات متحده،
بدون ایجاد هزینه‌ای برای این کشور" نقض نماید، ایالات متحده حق داشته باشد که

هزینه‌های اضافی را ظرف مهلت‌های تعیین شده دریافت دارد. (بند ۷، موافقت نامه). بنا براین، هواپیمائی ملی موافقت کرد که در هر یک از این موارد، مبلغ ۵۰۰ دلار "نه به عنوان جریمه بلکه به عنوان وجه التزام (خسارت عدم انجام تعهد)" پرداخت کند. ایضا، همان ماخذ (۱)

در آنجا که اکثریت در حکم صادره نظر می‌دهد که این توافق بازرگانی "به هیچ وجه نمی‌تواند به عنوان توافقی جهت خرید و فروش کالاها و خدمات خوانده شود، به خطا می‌رود. در ادامه این نظر، در حکم آمده است که موافقت نامه "باید همانند یک رشته مقررات عادی اداری یا شهربانی تلقی گردد". این تجزیه و تحلیل به دو دلیل قانع کننده نیست. اولاً، یادآور می‌شود که خود موافقتنامه ضمن سایر موضوعات، تصریح کرده است که شامل "خدمات انجام شده توسط کارمندان اداره مهاجرت" می‌شود. ثانیاً، در ایالات متحده معمولاً "دونت" بابت وظایفی که پلیس انجام می‌دهد وجهی مطالبه نمی‌کند.

در حکم اکثریت به غلط نتیجه‌گیری شده است که فعالیت‌های کارمندان اداره مهاجرت به منظور تسهیل امور انتفاعی هواپیمائی ملی صورت نگرفته، بلکه "اقدامات مزبور جهت حفظ منافع ایالات متحده، و نه به عنوان خدمتی به هواپیمائی ملی، انجام شده است". فحوائی موافقتنامه ترانزیت فوری و مداوم صریحاً "با این استنتاج منافات دارد. بهمین دلیل، پاراگراف مقدماتی موافقتنامه روشن می‌سازد که هواپیمائی ملی موافقتنامه‌ای منعقد و در آن توافق کرده است که در آراء احتمال جلب مسافر بیشتر، به علت پوشش ایالات متحده از پاره‌ای از شرایط مربوط به اسناد و مدارک مقرر در قوانین و مقررات مهاجرت در مورد خارجیان که از طریق ایالات متحده به مسافرت خود ادامه می‌دهند،

(۱) بند ۷ موافقتنامه به جای محاسبه حقوق، اضافه کار و سایر هزینه‌ها برای هر مورد، ترتیب ساده‌تری را پیش‌بینی کرده و مقرر می‌دارد که مبلغ مقطوعی معادل ۵۰۰ دلار به عنوان وجه التزام پرداخت شود. در اینجا چنین خساراتی را نمی‌توان "جریمه" دانست، زیرا مبلغ مقطوع بمانند به کوشش معقولی است برای تخمین خسارات ناشی از نقض قرارداد که محاسبه دقیق آن یا دشوار بوده و یا مقرون به صرفه نیست. از این رو، وجه التزام بابت نقض قرارداد، به وضوح با "جریمه اداری" بابت تخلف از قانون به شرحی که فوقاً "در رابطه با موافقتنامه خدمات حمل و نقل هوایی، مورد بحث قرار گرفت، فرق دارد.

حق الزحمه خدمات کارمندان اداره مهاجرت را پرداخت کند. از سوی دیگر، مفاد موافقتنامه که در بیان نقل و حرکت می‌سازد که ایالات متحده علاقمند بود خدماتی را که در نتیجه اعراض از شرایط مربوط به اسناد و مدارک، مورد نیاز بود، عرضه کند، مشروط بر اینکه هزینه‌ها تا میزان خدمات مزبور بر عهده هواپیمای ملی و نه اینکه بر عهده ایالات متحده باشد. یادآور می‌شود که به همین دلیل، بند ۷ موافقتنامه ناظر است بر وظیفه هواپیمای ملی "به موجب موافقتنامه" برای حمل مسافران خارجی "از طریق ایالات متحده، بدون ایجاد هزینه‌ای برای این کشور". (تأکید از نویسنده است).

از این رو، من معتقدم که ادعای ایالات متحده بر اساس موافقتنامه ترانزیت فوری و مداوم، ادعای استثنایی از ترتیبات قراردادی بین دو دولت جهت خرید و فروش خدمات و بنا بر این طبق مفاد بند ۲ ماده دوم بیانیه حل و فصل دعوی در حیطه صلاحیت دیوان داور قرار دارد.

لاسه، بتاريخ ۹ فوریه ۱۹۸۴ برابر با ۲۰ بهمن ماه ۱۳۶۲

هوارد ام. هولتزمن